

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΚΥΤΗΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

4864

3.8.17

Αθήνα, 3 Αυγούστου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:
-Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
-Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Λήψη μέτρων για τον έλεγχο των εκπομπών των αέριων ρύπων στη ναυσιπλοΐα»

Η ατμοσφαιρική ρύπανση που προέρχεται από τους αέριους ρύπους της ναυσιπλοΐας και ειδικότερα οι επιπτώσεις της λειτουργίας των λιμανιών στην ποιότητα του αέρα, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και παγκόσμια, αποτελεί ένα σοβαρό ζήτημα που δεν έχει τύχει της δέουσας προσοχής σε διεθνές επίπεδο. Σύμφωνα με στοιχεία του Γερμανικού Οργανισμού για την Προστασία της Φύσης και του Περιβάλλοντος NABU, εκτιμάται ότι η ρύπανση από τους αέριους ρύπους πλοίων έχει ως αποτέλεσμα 50.000 πρόωρους θανάτους ετησίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον η ρύπανση αυτή αποτελεί σημαντική απειλή για τη βιοποικιλότητα, συμβάλλει αρνητικά στην κλιματική αλλαγή και καταστρέφει τόσο το φυσικό όσο και το ανθρωπογενές και πολιτιστικό περιβάλλον με τις φθορές που προκαλεί σε κτίρια και μνημεία. Σημειώνεται ότι το κόστος για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ρύπανσης καθώς και τη συντήρηση/αποκατάσταση των μνημείων από τους ρύπους αυτούς, είναι δυσανάλογο ως προς το κόστος που θα είχαν ενδεχόμενες ρυθμίσεις για τον δραστικό περιορισμό των επιβλαβών εκπομπών αέριων ρύπων από τα πλοία.

Στη χώρα μας το φαινόμενο της ρύπανσης από τη ναυσιπλοΐα φαίνεται ότι έχει υποτιμηθεί καθώς από τις μετρήσεις που έχουν διεξαχθεί τα τελευταία χρόνια προκύπτουν άκρως ανησυχητικά αποτελέσματα. Σε μετρήσεις που πραγματοποίησε το 2015 η NABU στο λιμάνι του Πειραιά τα αποτελέσματα έδειξαν ότι αυξάνεται σημαντικά η ατμοσφαιρική ρύπανση από τα καυσαέρια των κρουαζιερόπλοιων που παραμένουν με τους κινητήρες σε λειτουργία στην περιοχή του λιμένα. Ενώ η επιβάρυνση στον αστικό ιστό κυμαίνεται συνήθως στα 3.000-5.000 σωματίδια ανά κυβικό εκατοστό αέρα, στον τερματικό σταθμό κρουαζιερόπλοιων διαπιστώθηκε συκέντρωση πάνω από 100.000 σωματιδίων. Αντίστοιχα υψηλές συγκεντρώσεις επικίνδυνων λεπτόκοκκων μικροσωματιδίων (UFP) μετρήθηκαν και στο λιμάνι της Κέρκυρας στις 10-11 Ιουλίου 2017 από τον διεθνούς κύρους εμπειρογνώμονα σε θέματα ποιότητας αέρα, Δρ. Axel Friedrich. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, τα σωματίδια αιθάλης που εμπεριέχονται στους ρύπους αυτούς είναι το ίδιο καρκινογόνα με τον αμianto.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάπτυξη του τουρισμού κρουαζιέρας και την αντίστοιχη αύξηση των εκπομπών αιθάλης, οξειδίων θείου και αζώτου, η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία σε συνεργασία με τη NABU έχουν ξεκινήσει εκστρατεία καλώντας τους πολιτικούς, τη βιομηχανία και τις λιμενικές αρχές να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για τη μείωση των αέριων ρύπων των κρουαζιερόπλοιων και την προστασία του κλίματος και της υγείας, κατ' αναλογία των μέτρων που εφαρμόζονται για τα μέσα μεταφοράς στη στεριά. Στο πλαίσιο αυτό ζητούν:

- Την οικειοθελή μετάβαση των εταιριών πλοίων κρουαζιέρας από το μαζούτ σε καθαρότερο καύσιμο, όπως το πετρέλαιο χαμηλού θείου ή το υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG)

- Τον εξοπλισμό όλων των κρουαζιερόπλοιων με αποδοτικά συστήματα μείωσης εκπομπών, όπως τα φίλτρα σωματιδίων πετρελαίου (DPF) και τα συστήματα επιλεκτικής καταλυτικής μείωσης (SCR)
- Την εισαγωγή οικολογικών τελών ελλιμενισμού σε όλα τα λιμάνια που να περιλαμβάνουν τις εκπομπές μικροσωματιδίων και αιθάλης
- Την εγκατάσταση συστημάτων παροχής ενέργειας μέσω ΑΠΕ από τη στεριά, για τα κρουαζιερόπλοια, σε όλα τα λιμάνια
- Την παρακολούθηση των αυστηρότερων ορίων θείου στις Ευρωπαϊκές Περιοχές Ελέγχου Εκπομπών Θείου (SECA) και την επιβολή τέτοιων κυρώσεων στους παραβάτες ώστε να καθίσταται ασύμφορη η παραβίαση των ορίων
- Τον καθορισμό όλων των χωρικών υδάτων της Ε.Ε. ως Περιοχών Ελέγχου Εκπομπών Θείου (SECA) και Περιοχών Ελέγχου Εκπομπών Οξειδίου του Αζώτου (NECA)
- Τη συμπερίληψη των ορίων μικροσωματιδίων και αιθάλης σε όλες τις συμφωνίες του Διεθνούς Οργανισμού Ναυσιπλοΐας (IMO) και της ΕΕ που αφορούν τις εκπομπές της ναυσιπλοΐας
- Την απαγόρευση από τον IMO της χρήσης του δηλητηριώδους μαζούτ
- Την κήρυξη από τον IMO όλων των αρκτικών περιοχών ως SECA και NECA.

Τον Μάρτιο του 2017, μια ευρεία συμμαχία περιβαλλοντικών οργανώσεων υιοθέτησε στη Ρώμη διακήρυξη για τον ορισμό της θάλασσας της Μεσογείου ως Περιοχής Ελέγχου Εκπομπών (ΠΕΕ), για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία. Η διακήρυξη προέκυψε ως αποτέλεσμα Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα τους ρύπους των πλοίων στη Μεσόγειο και έγινε γνωστή ως «Διακήρυξη της Ρώμης». Ήδη η Γαλλία ανακοίνωσε την πρόθεσή της να πιέσει για τον καθορισμό μιας Μεσογειακής ΠΕΕ, έχοντας μάλιστα δεσμευτεί να καλύψει όλα τα έξοδα που θα απαιτούσε η διαδικασία υλοποίησης αυτής της πρωτοβουλίας. Ένα τέτοιο βήμα θα περιλαμβάνει ιδανικά περιοχές SECA και NECA, αλλά επίσης θα αντιμετωπίζονται ρητά και οι εκπομπές αιωρούμενων σωματιδίων και αιθάλης.

Με βάση τα παραπάνω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Έχουν τα υπουργεία συγκεντρώσει και επεξεργαστεί τα αποτελέσματα των μετρήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια σε ελληνικά λιμάνια, από τα οποία προκύπτουν επικίνδυνες συγκεντρώσεις μικροσωματιδίων λόγω των αέριων ρύπων από τα πλοία, οι οποίες αποτελούν σημαντικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή αλλά και τα κτίρια και τα πολιτιστικά μνημεία της χώρας;
2. Προτίθενται να λάβουν άμεσα μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αέριων ρύπων ναυσιπλοΐας, όπως η υποχρέωση χρήσης καυσίμων υψηλής ποιότητας και η υποχρεωτική χρήση συστημάτων μετεπεξεργασίας καυσίμων στα πλοία που ελλιμενίζονται σε ελληνικά λιμάνια;
3. Ποια είναι η θέση τους ως προς τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνουν η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία και ο Γερμανικός Οργανισμός για την Προστασία της Φύσης και του Περιβάλλοντος (NABU) για τη μείωση των αέριων ρύπων των κρουαζιερόπλοιων κατ' αναλογία με τα μέτρα που εφαρμόζονται για τα μέσα μεταφοράς στη στεριά;
4. Σκοπεύουν να υποστηρίξουν τη Διακήρυξη της Ρώμης για τον ορισμό της θάλασσας της Μεσογείου ως Περιοχής Ελέγχου Εκπομπών (ΠΕΕ) για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία, στηρίζοντας ενεργά τη σχετική πρωτοβουλία της Γαλλίας και πολλών περιβαλλοντικών οργανώσεων;

Ο ερωτών Βουλευτής

Δημαράς Γεώργιος